

Spis treści

Wstęp. Dlaczego Manuel Joël?	9
Rozdział 1. Kontekst historyczny	27
1.1. Uwarunkowania historyczne	27
1.2. Korzenie, rodzina	31
1.2.1. Matka – Liebke	35
1.2.2. Siostra – Henriette	37
1.2.3. Ojciec – Chaim Heimann	38
1.2.4. Brat – David (i bratowa Rebecka)	57
1.2.5. Brat Hermann (i bratowa Mathilde)	71
1.3. Podsumowanie	78
Rozdział 2. Dzieciństwo i młodość Manuela Joëla (1826–1853)	79
2.1. W Międzychodzie i Skwierzynie (1826–1845)	79
2.2. W Poznaniu (1845–1849)	83
2.3. W Berlinie i Halle (1849–1852)	97
2.4. Podsumowanie	114
Rozdział 3. We Wrocławiu – pierwsze lata (1854–1863)	117
3.1. Żydowskie Seminarium Teologiczne we Wrocławiu	117
3.2. Praca w ŻST	131
3.3. Pierwsze publikacje	138
3.3.1. Recenzje	139
3.3.2. Artykuły z zakresu (historii) filozofii religii	146
3.4. Podsumowanie	162
Rozdział 4. Rabin wrocławskiej gminy żydowskiej (1864–1890)	165
4.1. Następca Geigera – wyzwania	167
4.2. Joël a reforma kultu	170
4.3. Joël kaznodzieja	183
4.3.1. Mowy okolicznościowe	190
4.3.1.1. Mowy patriotyczne	191
4.3.1.2. Mowy upamiętniające zmarłych	193
4.3.1.3. Inne mowy okolicznościowe	201
4.3.2. Zbiory kazań	203
4.3.2.1. <i>Festpredigten</i> – kazania świąteczne	203

4.3.2.2. <i>Predigten aus dem Nachlas von Dr. M. Joël –</i> spuścizna	209
4.4. Nauczyciel i naukowiec	212
4.5. Publicysta – obrońca judaizmu	221
4.6. Działalność charytatywna	225
4.7. Podsumowanie	228
Rozdział 5. O Manuelu Joëlu i jego rodzinie – dokumenty i wspomnienia ...	231
5.1. <i>Gedenkblätter</i> – księga pamiątkowa	234
5.2. <i>Gedächtnisreden</i> – inne mowy upamiętniające	247
5.3. Publicystyka	250
5.3.1. Nekrologi i artykuły	250
5.3.2. Inne artykuły upamiętniające	257
5.4. Wspomnienia	258
5.4.1. Wrocławianki o Joëlu	258
5.4.2. Inne wspomnienia	263
5.5. Rodzina Manuela Joëla	265
5.5.1. Żona Flora	265
5.5.2. Bertha	272
5.5.3. Anna	275
5.5.4. Julia	275
5.5.5. Carl	277
5.5.6. Manuel Joël (wnuk)	279
5.5.7. Dalsi krewni (Karl i Hedwig Joël)	282
5.6. Podsumowanie	289
Zakończenie	291
Aneksy	295
Aneks 1. Życiorys Manuela Joëla (1854)	297
Aneks 2. Biogram Manuela Joëla	300
Aneks 3. Drzewo genealogiczne	301
Wykaz ilustracji	303
Wykaz skrótów	307
Bibliografia	309
Indeks osobowy	353
Summary	359
Zusammenfassung	361